

ZMIANY W POLSKIM NAZEWNICTWIE PRODUKTÓW KABLOWYCH

Polski Komitet Terminologii Elektrycznej SEP wspólnie z Komitetem Technicznym PKN nr 8 ds. Terminologii, Dokumentacji i Symboli Graficznych, Oznaczeń Wielkości i Jednostek Miar w Elektryce informuje, że nastąpiły zmiany w polskim nazewnictwie produktów kablowych. Podstawą tego jest opublikowanie Polskiej Normy PN-IEC 60050-461:2024-09 - Międzynarodowy słownik terminologiczny elektryki (IEV) – Część 461: Kable elektryczne.

Stowarzyszenie Elektryków Polskich współpracując z Polskim Komitetem Normalizacyjnym jest aktywnym uczestnikiem prac na polu terminologii elektrycznej. Wielu członków SEP jest w składzie Komitetu Technicznego nr 8 ds. Terminologii, Dokumentacji i Symboli Graficznych, Oznaczeń Wielkości i Jednostek Miar w Elektryce.

W dniu 12 października 2024 roku do zbioru Polskich Norm została wprowadzona polska wersja PN-IEC 60050-461:2024-09 - Międzynarodowy słownik terminologiczny elektryki (IEV) – Część 461: Kable elektryczne. Dokument ten poprzedziła dwuletnia praca szerokiego zespołu, który musiał m.in. rozstrzygnąć zagadnienie tłumaczenia angielskich terminów „cable” oraz „cables” na język polski.

Wieloletnia tradycja dopuszczała zamienne stosowanie terminów „przewód elektryczny” i „kabel” podając różnorodne uzasadnienia podziałowe między tymi pojęciami. W budownictwie występuje szereg produktów mających w swojej nazwie termin „przewód”, np. przewody: instalacyjne, wodociągowe, kanalizacyjne, wentylacyjne, kominowe, spustowe i rynnowe. Sprawa była naszym krajowym problemem do czasu, kiedy Polskie Normy tworzyliśmy samodzielnie w Polsce. Z chwilą akcesji do Unii Europejskiej zostaliśmy włączeni w światowy i głównie europejski system normalizacyjny polegający na współtworzeniu norm na poziomie europejskim, a następnie tłumaczeniu ich z języka angielskiego. W innych głównych językach nie ma dualizmu dla słowa „cables”, jest tylko „kable”.

Termin, który dotychczas był tłumaczony jako „przewód jednożyłowy” obecnie ma nadane brzmienie:

IEV 461-06-02 **kabel jednożyłowy**

kabel zawierający tylko jedną żyłę izolowaną

de Einleiterkabel, n; einadriges Kabel, n

en single-conductor cable; single-core cable

es cable unipolar

fr câble à un conducteur, m; câble unipolaire, m

ru одножильный кабель

fi yksijohdinkaapeli
it cavo unipolare
mn дан дамжуулагчтай кабель
nb enlederkabel
nn einleiarkabel
pt cabo monocondutor
sl enovodniški kabel
sv enledarkabel

Jeśli w języku angielskim jest inny termin niż „cables”, to w tłumaczeniu może wystąpić słowo „przewód”, przykładowo: earth conductor; ground conductor (USA) - przewód uziemiający shield bonding lead - przewód połączeniowy ekranów parallel earth continuity conductor - przewód uziemiający ciągły równoległy.

W aktualnym zbiorze Polskich Norm zaczyna przeważać właściwa terminologia nazywania w języku polskim „kablami” wszystkich produktów przemysłu, jeśli normy międzynarodowe nazywają ten produkt „cables”. Jednakże istnieją jeszcze dziesiątki norm, które mają błędne, z obecnego punktu widzenia, tłumaczenia terminu „cables” na terminy „przewody elektryczne” lub „kable i przewody”.

Przyczyną tego stanu rzeczy są zaszłości terminologiczne, które są naprawiane w duchu jednoznaczności wymuszanej przez tłumaczenia systemami sztucznej inteligencji - w PKN System Trados.

Nie jest możliwe usunięcie tej wady w szybki sposób i musi to następować ewolucyjnie przy kolejnych edycjach norm.

Inne wprowadzone zmiany:

Przewód izolowany – poprawna nazwa: *kabel izolowany*

Przewód giętki – poprawna nazwa: *kabel giętki*

Sznur – poprawna nazwa: *kabel elastyczny*

Przewód napowietrzny izolowany – poprawna nazwa: *kabel napowietrzny*

Przewód grzejny – poprawna nazwa: *kabel grzejny*

Przewód pomiarowy – poprawna nazwa: *kabel pomiarowy*

Przewód zapłonowy – poprawna nazwa: *kabel zapłonowy*

Przewód kompensacyjny – poprawna nazwa: *kabel kompensacyjny*

Przewód przyłączeniowy – poprawna nazwa: *kabel przyłączeniowy*

Prosimy o uwzględnienie tych zmian w artykułach technicznych publikowanych w Państwa periodykach.

Janusz Nowastowski
przewodniczący Polskiego Komitetu Terminologii Elektrycznej SEP

grafika tytułowa - zdjęcie ze strony:
<https://gniazdka.elmar.pl/blog/kolory-kabli-elektrycznych-co-oznaczaja-n74>

